● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA

● OBČNI ZBOR KUD SVOBODA ZADOBROVA-SNEBRJE

V društvu deluje šest skupin

Kratek zapis občnega zbora KUD »Svoboda« Zadobrova-Sneberje, ki je bil 17. marca 1987 ob 19.30 v prostorih KS Zadobrova-Sneberje. Na občnem zboru je bilo 35 članov KUD, med njimi najmlajši, ki obiskujejo še osemletko (člani folklorne skupine), pa tudi najstarejši, častni člani, kot tov. Snoj, ki je poskrbel za to, da je društvo na svojem občnem zboru imelo tudi svoj prapor še iz preteklih časov. Z njim je naše društvo med drugimi tudi sodelovalo na Zletu Svobod v letu 1986 v Celju.

Mojca Dolinar, predsednica društva, ki je občni zbor tudi vodila, je v svojem poročilu o delovanju društva v letu 1986 poudarila predvsem naslednje:

1. V društvu deluje 6 skupin, in sicer: lutkovna skupina »PIKA«, dekliški zbor, v letu 1986 se jim je priključil moški oktet »POLJE«, plesna skupina »MIK«, folklorna skupina in foto-kino skupina.

2. Najuspešnejši skupini sta dekliški pevski zbor z 11 nastopi, od tega dvema samostojnima koncertoma v KS in lutkovna skupina s skupaj 18 predstavami v KS, v občini in tudi širše. Moški oktet, ki je na novo vključen v društvo, je že sodeloval na dveh prireditvah v KS, folklorna skupina pa počasi, vendar vztrajno napreduje. Predstavila se je na občinskem srečanju plesnih skupin in v KS. Foto-kino sekcija je imela samostojne razstave svojih fotografij v KS in v šoli. Plesna skupina MIK je v lanskem letu nekaj časa mirovala, vendar je v jeseni spet začela redno vaditi.

3. Izobraževanju mentorjev skupin smo tudi v letu 1986 namenili precej pozornosti, seveda v skladu z možnostmi — tako finančnimi kot tudi strokovnimi. Izpopolnjuje se predvsem lutkovna skupina, medtem ko za dekliški pevski zbor in za oktet poskrbimo po svojih močeh za intenzivne vaje izven Ljubljane. Izobraževanju mentorjev bomo tudi v bodoče posvetili čimveč pozornosti.

4. Z vsem posluhom pri obojestranskem sodelovanju nas obravnava tudi Zveza kulturnih organizacij Ljubljana Moste-Polje, prav tako občinska kulturna skupnost. V letu 1986 smo poskušali skupno razrešiti vrsto vprašanj v KS (investicijsko vzdrževanje, ogrevanje, najemnine in podobno), vendar se ti problemi zaradi skromnih finančnih sredstev razrešujejo silno počasi.

5. V letu 1986 smo uspeli opremiti dekliški pevski zbor s koncertnimi oblekami, nabavili smo dva radiokasetnika in dva reflektorja za oder v telovadnici Zadružnega doma. Sodelujemo s KS pri adaptaciji električnega omrežja na odru, v zadnjem času pa smo pričeli urejati prostore pod odrom. Ugotovili smo, da bomo le s skupnimi močmi in z delom naših rok uspeli počasi stvari postaviti na svoje mesto.

6. Dogovorili smo se, da nadaljujemo začeto delo, podpremo delovne akcije vseh udeležencev posameznih skupin v okviru društva za obnovo prostorov v Zadružnem domu, uredimo »kmečko sobo« v prostorih KS za kulturno sobo, sofinanciramo popravilo električnega omrežja na odru in nabavimo tudi koncertne obleke za moški oktet.

7. Ugotovili smo, da bi lahko iz naših vrst osnovali v KS mladinsko organizacijo, ki nikakor noče zaživeti. Obenem smo se pogovarjali tudi o delu in življenju v KS, v katerega se bodo morali vključevati tudi naši mladinci, saj jih kasneje, ko bodo odrasli in si bodo ustvarili svoje družine, čakajo pomembne naloge v sredini, kjer bodo živeli in delali.

8. Veseli smo predvsem tega, da imamo za svoje delo razumevanje, pomoč in podporo v krajevni skupnosti.

9. Nismo dosti spregovorili o svojih načrtih, vendar jih imamo. Lutkovna skupina pripravlja novo igrico za najmlajše, dekleta se pripravljajo za svoj že tretji koncert, vse skupine bodo sodelovale tudi na občinskih predstavitvah, predvsem pa v KS ob obeleževanju pomembnih jubilejev.

10. Radi bi predstavili čimveč novega, se vključevali na več področij, vendar hitimo počasi in v skladu z možnostmi. V letošnji sezoni pa so se že začeli predstavljati naši mladi, prvi 31. marca v KD ŠB na reviji pevskih zborov v občini.

M. D.

● Udeležba KUD Vide Pregarc na II. občinskem plesnem prvenstvu Zasavske regije v Jevnici

ZKO Litija, odbor za plesno dejavnost in KUD Jevnica sta organizirala v soboto, 28. marca 1987 plesno prvenstvo v Jevnici v standardnih plesih in rock and rollu, ki sta se ga udeležila tudi par Brane Vrečar in Andreja Zrimšek, člana KUD Vide Pregarc plesne skupine Kan-kan iz naše občine.

Samo tekmovanje je bilo deljeno na mladince in člane. Pri mladincih sta zmagala plesni par iz osnovne šole Litija Darko Vrhovec in Manja Gradišek, drugouvrščeni par iz KUD Jevnica plesne skupine Rondo Matjaž Ostrez in Kokalj Rebeka ter tretjeuvrščeni par Jani Trdin in Vesna Vrtačnik, KUD Lipa iz Vač. Pri članih so se v standardnih plesih uvrstili: prvo mesto Igor Parkelj in Mateja Novak, KUD Jevnica, plesna skupina Rondo, drugo mesto Brane Vrečar in Andreja Zrimšek, KUD Vide Pregarc, plesna skupina Kan-kan in tretje mesto Alojz Vozelj in Nena Jančar, KUD Lipa iz Vač.

V plesih rock and rolla so plesni pari zasedli naslednja mesta: prvo mesto plesni par iz KUD Vide Pregarc, plesne skupine Kan-kan Brane Vrečar in Andreja Zrimšek, drugo mesto plesni par iz osnovne šole Litija Darko Vrhovec in Maja Gnjatovič ter tretje mesto plesni par KUD Lipa iz Vač Alojz Vozelj in Nena Jančar.

Udeležbo na tekmovanju plesnemu paru KUD Vide Pregarc sta sofinancirala Dinos Ljubljana in Marjeta Berčič, tlačno livarstvo, orodjarstvo in kovinska galanterija, Škofjeloška 57, Kranj. Tu se vidi posluh delovne organizacije in privatnega sektorja za sodelovanje na področju kulture in plesnih dejavnosti.

Prav tako moramo poudariti, da je vse večje sodelovanje na kulturnem področju med občinama Litija in Moste-Polje, saj bo 18. aprila v občini Litija 4. srečanje plesnih skupin, kjer bo iz naše občine sodelovala plesna skupina Kan-kan in plesna skupina Paradoxe.

JOJO

KULTURNI DOM ŠPANSKI BORCI

● Program prireditev v aprilu

2. 4. ob 19.00	Otvoritev fotografske razstave KUD Vide Pregarc
1. 4. ob 19.30	Predavanje JANINA Klemenčiča
4. 4. ob 16.00	Sobotno popoldne za otroke: JANA Stržinar, Kapljica potuje skozi letni čas
7. 4. ob 17.00	MKC Moste (praznovanje)
9. 4.	Šolski pevski zbori — revija
10. 4. ob 17.00	Glasbena šola Moste (interno)
11. 4. ob 16.00	Sobotno popoldne za otroke — lutke
13. 4. ob 20.00	Predavanje: ZVONE Šeruga, Z motorjem okoli sveta
14. 4. ob 14.00	Ta nori dan PDG — Gorica — za šole
ob 20.00	Ta nori dan PDG — Gorica — za izven
16. 4. ob 19.00	Predavanje: ČEH Marjan, Alpinistično smučanje
17. 4. ob 17.00	Glasbena šola Moste (interno)
18. 4. ob 16.00	Sobotno popoldne za otroke LGL — Sapramiška
22. 4. oz. 23. 4.	OBČINSKI PRAZNIK
24. 4. ob 17.00	Konferenca RK ZRVS
25. 4. ob 16.00	Sobotno popoldne za otroke — lutke

● OBČNI ZBOR KUD PROGA 13

Plodno leto

KUD Proga 13 je imelo svoj redni občni zbor v ponedeljek, 16. marca 1987 v prostorih mladine. Med navzočimi smo lahko pozdravili tajnika ZKO Moste-Polje tov. Mileta Štimca in tajnika ZKO mesta Ljubljana tov. Branka Dobrabca, gledališkega igralca Andreja Kurenta in predsednika KK SZDL Andreja Žabjaka, poleg še nekaj ostalih zunanjih članov.

Zbor je bil kratek, a jedrnat. Predsednica KUD O. Breskvar je orisala težave s članstvom KUD (odhajanje starih in vključevanje novih), kar vpliva na študij celovečernih del.

Kljub temu pa skupina ni držala križem rok, je povedala režiserka M. Jevšjak. V letu 1986 so člani KUD štirikrat predstavili celovečerno vlogo Lawrenec: Snaha, šestindvajsetkrat spremili dedka Mraza na prireditvah in desetkrat nastopili z novoletno igro Zajčkova hišica po delovnih organizacijah. Organizirali so štiri kulturne večere, pripravili in izvedli občinsko proslavo v domu Španski borci (s sodelovanjem drugih skupin) in nastopili v akademiji ob 10. obletnici KUD, kjer so posameznikom podelili priznanja. Sodelovali so v programih drugih skupin v občini in pri snemanju štirih filmov na RTV ter Vibi filmu. Ustanovili so otroško plesno skupino. Načrtov za naprej je veliko, elana za delo pa tudi ne manjka.

Društvo je v letu 1986 poslovalo dobro, kot je povedala blagajničarka T. Kocman, zato je bil tudi zaključni račun pozitiven.

Želje, ki spremljajo društvo ves čas njihovega dela, so še vedno iste — povezovanje z drugimi kulturnimi društvi in več sodelovanja s KK SZDL in KS Hrušica ter ne nazadnje organiziranost mladine v KS. Torej želje, ki vsekakor niso neuresničljive, samo če je razumevanje, volja do dela na obeh straneh. Vprašanje pa je, komu te volje do dela primanjkuje?!!

Praznik dramskega krožka na Srednji šoli za elektroenergetiko

Dramski krožek Srednje šole za elektroenergetiko (Zaloška 49) praznuje letos, v šolskem letu 1986-87, dvajset let svojega obstoja. Praznično leto je bila pravzaprav že minula sezona, toda mentorica je bila skoraj pol leta zaradi bolezni odsotna in uresničili smo le nastop za Podobe trenutkov (Okrogla dvorana Cankarjevega doma) in za šolo (Kulturni dom Španski borci). Šolska reforma nas je, kot vse, močno prizadela. Najprej je bila naša šola VI. gimnazija, potem Zdravstvena šola za medicinske sestre in nazadnje Srednja šola za elektroenergetiko. Ne glede na okoliščine je krožek redno deloval (občasne proslave, recitali, gledališke predstave itd.). Program se je oblikoval spontano, se pravi iz predstave v predstavo. Člani krožka in mentorica so bili pri tem enako zavzeti. Zahtevnost se je stopnjevala: venomer smo imeli pred seboj vztrajno iskanje, nove oblike, probleme, ki jih čutimo sami in ki jih prinaša čas. Pri tem pa nas je predvsem vodilo naslednje: medsebojni odnosi, delovna vnema, ustvarjalni užitek, oblikovanje osebnosti in nenazadnje morebitne iztočnice za bodoči poklic (npr. štirje bivši člani so sedaj zdravniki itd.).

Ko se sedaj oziramo na minula leta, opažamo nemalo simbolike v sicer različnih zvrsteh in nastopih: Peter Ustinov, Komaj do srednjih vej; Peter Božič, Križišče; Aishilos, Uklenjeni Prometej; Jože Javoršek, Manevri; I. Cankar, Lepa Vida; Mihajlo Lalić, Lelejska gora (Audi šolska TV drama); Marjan Tršar, Dedek Mraz in škratje; W. Shakespeare, Vihar (odlomki); Jean Tardien, Zaljubljena v podzemeljski železnici; Sofokles, Antigona; Andrej Blatnik, Danes ali apokalipsa; Matej Bor, Težka ura; Mile Klopčič, Mati; Jože Moškrič, Rdeče rože; Eugene Ionesco, Nosorogi; Miliere (odlomki); Voltaire, Kandid in J. P. Sartre, Zaprta vrata; Roger Vitrac, Victor ali oblast otrok; Ervin Fritz, Kralj Maklus; Vitomil Zupan, Punt; recital Lili Novy; Svetlana Makarovič in gledališki nastop po motivih Vianovega (Boris) romana Pena dni — jubilejna predstava.

Trudili smo se, da bi ostali povezani z okoljem (občinske kulturne prireditve, ZKO Moste-Polje, Kulturni dom Španski borci, Knjižnica Jožeta Mazovca v Kulturnem domu Španski borci, gostovanje na osnovnih šolah v občini Moste-Polje). Odkar obstaja gledališko srečanje ljubljanskih srednješolcev Podobe trenutkov, redno sodelujemo. Z lansko predstavo (E. Fritz: Kralj Markus) smo se uvrstili v zaključno srečanje mladinskih gledaliških skupin na Vrhniki. To nas je izredno vzpodbudilo. Radi bi čimveč nastopali. Žal predstave pripravljamo skoraj celo šolsko leto, potem pa se le nekajkrat pokažemo občinstvu. Letos bi zelo zelo radi nastopili v Škofji Loki, kamor nas že leta ljubeznivo vabijo tamkajšnji srednješolci.

Na koncu tega pogleda na minulost menim, da je treba poudariti tudi to, da so nas več let spemljali čudoviti svetovalci—prijatelji: Cita Potokar, akademska slikarka, Vladimir Rijavec, inženir arhitekt, Boštjan Perovšek — ki je kar štirikrat izpopolnil predstave z glasbo — bil je nepozaben pri letošnjem projektu Viana. Cela vrsta jih je še. Ne bomo jih pozabili. Tudi v šoli (vodstvo šole, učiteljski zbor in drugi) in tudi pri občinski ZKO in občinski kulturni skupnosti je bilo vedno dovolj razumevanja za naše želje in načrte, kar neznansko veliko pomeni v današnjem trdem času.

Upamo, da bo letošnji praznični program uspel. Pridite nas pogledat. Vsaj tako pogosto kot doslej. To je največje praznovanje in spodbuda za nova iskanja.

HELENA POTOKAR
mentor dramske skupine

Osem novih darovalcev za porodnišnico

S podarjenim denarjem bodo kupili naprave za poslušanje plodovih srčnih utripov

Zgledu delavcev Chema, ki so za osmi marec podarili novi ljubljanski porodnišnici osem tehtnic za novorojenčke, je sledilo še osem drugih darovalcev. Sanolabor je dal napravo za poslušanje srčnega utripa plodov, Jugobanka, Iskra Commerce, Jub Dol, Emona Merkur, Mestna konferenca SZDL Ljubljana, Lisca iz Sevnice, Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja Ljubljana in Ljubljanska banka gospodarska banka pa denar za nakup opreme. Kot je povedala Hedvika Škraban, članica gradbenega odbora, ki skrbi za opremljanje nove porodnišnice, bodo s podarjenim denarjem kupili še štiri naprave za poslušanje plodovega srčnega utripa in invalidski voziček.

Novo ljubljansko porodnišnico bodo predvidoma odprli devetega maja.

R. D.

MLADI PIŠEJO ● MLADI PIŠEJO

OBISK V DO

Pred kratkim smo bili osnovnošolci v tovarni Elma v Črnučah. Marsikaj smo zvedeli o zgodovini tovarne, zaposlenosti, proizvodnji itd.

Tovarna je bila ustanovljena kmalu po vojni. Sedaj je tam zaposlenih veliko delavcev, ki delajo predvsem pri strojih. Nekateri stroji so starejši, nekaj pa je čisto novih. Delavci s pomočjo strojev opravljajo vseskozi enako delo. Na primer: ogrodje likalnika potuje po tekočem traku. Prva delavka samo pritrjuje vijake, druga natakne ogrodje, tretja ga pritrdi, itd... Poleg likalnikov izdelujejo v tovarni Elma še pekače, sesalce, kozmetična ogledala, razne sponke in še veliko drugih stvari. Zelo dobro gospodarijo.

Gotovo pa je bilo za vse nas, ki smo si ogledali tovarno, najbolj zanimivo v oddelku, kjer so utrjevali kovinske dele ogrodja likalnika. Na posebno mrežo obesijo veliko takšnih in veliki stroji vzdigujejo in potapljajo te mreže v različne kisline, barvila in vodo. Na koncu nastane izdelek, ki je odporen proti vlagi, kislinam in se lepo sveti.

Ogled je bil zanimiv, poučen, saj smo tako spoznali proizvodnjo in poklice, ki so potrebni za opravljanje teh del in nalog.

To pa je za nas osnovnošolce, ki se odločamo za poklice, izredno primerno.

BARBARA BRINOVEC, 8.a
OŠ Jože Moškrič

V Saturnusu

Vsako šolsko leto imamo nekaj dni namenjenih ekskurzijam. Z ekskurzijo, ki smo jo imeli letos, smo bolj popolno spoznali proizvodno organizacijo Saturnus, ki stoji ob železniški progi v Mostah. Tovarna je zelo stara, kar nam pove že njen zunanji videz. Ustanovljena je bila že leta 1921. Ob vstopu v zgradbo nas je presenetil velik hrup. Ozirali smo se, odkod prihaja, vendar nismo zagledali nič. Vodič nas je najprej odpeljal v prostor, kjer smo videli precej strojev — stružnica, vrtalni, brusilni, rezalni stroj... V naslednjih prostorih smo si ogledali priprave materiala za obdelavo, ki gre na strojno, fino, ročno-končno obdelavo. Po ogledu vse obdelave predmetov smo se vrnili v prvi prostor, kjer smo vodiču zastavili še nekaj vprašanj.

Še enkrat je ponovil, da za izdelavo uporabljajo predvsem plastiko, jeklo..., izdelujejo pa: orodje za embalažo, stroje za izsekovanje, škatlice za kremo, pokrovčke za vlaganje in še druge predmete. Poslovili smo se od vodičev in se jim zahvalili.

TINA KAVČIČ, 7.b
OŠ Jože Moškrič

Hotenje po pesmi in svobodi

Minuli mesec so v Cankarjevem domu predstavili prvo izmed štirih knjig slovenskega pesništva upora, ki sta jo izdali Partizanska in Mladinska knjiga.

Nedvomno gre za veliko dokumentarno in literarno gradivo, ki je nastajalo v letih narodnoosvobodilnega boja — v času strahotnega trpljenja.

Verzi so nastajali v različnih sredinah upora — v borbi, taboriščih, jetniških celicah, zaledju, bili so zapisani na papir, žepni robec ali vrezani v steno begunjskega zapora ali tržaške Rižarne. Pesmi so pisali borci, aktivisti, taboriščniki, otroci in starci, vsi pa so imeli le eno hotenje — hotenje po pesmi in svobodi.

V prvi knjigi so objavljene partizanske pesmi, manj znanih avtorjev, med njimi tudi štiri pesmi našega sedaj že pokojnega občana, znanega partizanskega kurirja in nosilca partizanske spomenice Ludvika Kukovce-Papeža.

V drugi knjigi, ki bo izšla jeseni, bodo pesmi znanih slovenskih literarnih ustvarjalcev, tretja in četrta knjiga pa bosta vsebovali pesmi, ki so nastajale v zaledju, zaporih, taboriščih in pa pesmi, ki so plod prisilnih okupatorjevih mobilizirancev v tujih vojaških enotah.

V vseh štirih knjigah je zajetih več kot 2000 pesmi, ki so opremljene s komentarji. Gradivo so že leta 1970 pričeli zbirati študentje slovenskega jezika na Filozofski fakulteti v Ljubljani in je mnogim služilo pri pisanju seminarskih in diplomskih del. Program dela je vseskozi vodil akademik prof. dr. Boris Paternu s sodelavci.

MATJAŽ ROLIH

● V SPOMIN

● Umrla je Justina Jarc

V četrtek je prispela med krajane in člane ZB žalostna vest, da je umrla Justina Jarc. Njeno od bolezni izmučeno srce je nehalo utripati in za vedno je odšla v svoj zadnji dom.

Rodila se je 25. novembra 1920 v Božakovem pri Metliki, kjer je tudi preživljala svojo težko mladost. Njena mlada leta so bila prežeta s trdim delom in odgovornostjo. Ker ji je še zelo mladi umrla mati, je morala mlada Justina poleg trdega dela na majhni kmetiji skrbeti še za mlajše brate in sestre. Na majhni kmetiji je bilo za številno družino življenje težko in skromno.

Ko se je pričela vojna, pa so vsi — Justina in mlajši bratje in sestre z očetom na čelu — vedeli, kje je njihovo mesto. Vključili so se med takratne aktiviste in po svojih močeh pomagali NOB, da so jih sovražniki večkrat preganjali. Tudi Justina je bila 4 mesece zaprta v sovražnikovih zaporih. Za svoje aktivistično delo je prejela priznano posebno dobo v enojnem in od 1943 leta dalje v dvojnem trajanju. Po končani vojni je morala od doma čimprej za kruhom, ker ga mala kmetija ni imela dovolj za vsa lačna usta.

Ko se je pozneje poročila in sta se z možem Tonetom — nosilcem partizanske spomenice 1941 — priselila na naš teren, v KS Zadobrova—Sneberje, so živeli kot srečna in skromna družina. Svojo skromnost je Justina ohranila še iz otroških let ter jo čuvala do smrti.

Ker je vse življenje bila skromna, je takšna tudi odšla iz naše sredine in tudi po smrti želela ostati skromna.

Naj ji bo izpolnjena zadnja želja. Njenim dragim pa izrekamo najgloblje in iskreno sožalje.

T. K.